

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Catan Liliana și Boico Victor,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Rudici Andrei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.08.2018 – 08.05.2019;

Instanță de apel: 04.06.2019 – 06.11.2019;

Instanță de recurs: 19.03.2020 – 27.10.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți sediul (Central) din 08 mai 2019, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Rudici Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), b¹) f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pe termen de 3 ani, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

Cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Rudici Andrei, dintr-o sursă neidentificată, a dobândit o cantitate nestabilă de marijuana, după care, acționând în scopul punerii ilegale în circulației a drogurilor, având drept scop înstrăinarea acestora, i-a transmis-o minorului Ceban Maxim, născut la 08.06.2000, determinându-l să-i transmită pachetul din hârtie în care se afla o cutie de chibrituri și un pachet din polietilenă, ambele conținând substanță narcotică nominalizată, fratelui său Rudici Victor care la moment își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr.11 Bălți, fapt pentru care i-a achitat minorului Ceban Maxim bani în sumă de 100 lei.

Acceptând propunerea lui Rudici Andrei, Ceban Maxim a fost de acord să arunce pachetul din hârtie cu substanță narcotică peste gardul Penitenciarului nr.11 Bălți, din care motive, la data de 08.09.2016, aproximativ la ora 14.20, deplasându-se pe strada Decebal mun. Bălți, în regiunea casei nr.10 A, în apropierea magazinului „Tina”, a fost stopat de către colaboratorii de poliție din cadrul IP Bălți, care l-au întrebat dacă deține asupra sa careva obiecte interzise circuitului civil, Ceban Maxim a comunicat că în buzunarul drept al blugilor în care era îmbrăcat era un pachet cu marijuana.

În privința lui Ceban Maxim a fost efectuată percheziția corporală, în rezultatul căreia a fost depistat un pachet de hârtie de culoare albă în care se afla o cutie pentru chibrituri, în care se afla

o substanță vegetală, mărunțită, de culoare verde și un pachet din polietilenă, străveziu în care se afla o masă vegetală, mărunțită de culoare verde, care a fost împachetată într-o sacoșă străvezie și sigilată cu sig.98 MAI RM.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1827 din 10.10.2016, masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, din pachetele prezentate la cercetare, depistate și ridicate în urma percheziției corporale asupra lui Ceban Maxim, reprezintă marijuană care se atribuie la substanțe narcotice de origine vegetală, neutilizată în scopuri medicinale, obținută artizanal din plante de cânepă. Masa substanței narcotice marijuană, în stare uscată, prezentată la cercetare, constituie 5,03 gr. (2,86 gr.+2,17 gr.) pe care ultimul deținea asupra sa în scop de înstrăinare. Marijuana este inclusă în Lista Nr.1 Tabel Nr.1 Substanțe narcotice și psihotrope ce nu se aplică în scopuri medicale aprobată de Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2016.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), b¹) f) Cod penal.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Rudici Andrei, în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), b¹) f) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și a încasa de la inculpat suma de 1 540 lei cu titlul de cheltuieli de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, scopul pedepsei este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar prin executarea pedepsei se urmărește formarea unei atitudini corecte față de muncă, față de ordinea de drept și față de regulile de conviețuire socială. Nu se poate vorbi de scopul preventiv al pedepsei, înțelegând prin aceasta numai dezideratul împiedicării inculpatului de a săvârși noi infracțiuni, ignorându-se valențele educative și intimidante ale pedepsei pronunțate față de ceilalți membri ai societății. Exemplaritatea pedepsei produce efecte atât asupra conduitei infractorului, contribuind la reeducarea sa, cât și asupra altor persoane care, văzând constrângerea la care este supus acesta, sunt puse în situația de a reflecta asupra propriei lor comportări viitoare și de a se abține de la săvârșirea de infracțiuni. Or, sunt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează o persoană, astfel nu se încadrează în cele excepționale, deoarece nu corespund cerințelor de apreciere descrise și nici într-un caz nu micșorează gravitatea faptei comise.

Acuzatorul de stat a enunțat că, la stabilirea pedepsei urmează să se țină cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, de gravitatea infracțiunii comise, de consecințele survenite, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea și respectând toate criteriile nominalizate se stabilesc o pedeapsă echitabilă în conformitate cu prevederile art.art.7, 61 și 75 Cod penal.

La fel, apelantul a menționat că, reieșind din cele expuse se ajunge la concluzia că aplicarea față de inculpat a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu asigură nicidecum atingerea scopului pedepsei penale. Sub acest aspect instanța nu a respectat în deplina măsură stipulările normelor menționate prin ce s-au comis erori de drept și anume referitor la modul de stabilire a pedepsei, astfel instanța a pronunțat o hotărâre pasibilă de a fi casată sub aspectul eficienței pedepsei aplicate. La stabilirea pedepsei instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, astfel pripit și nefondat a ajuns la concluzia privind aplicarea art.90 Cod penal.

Acuzarea consideră că, doar întrunirea circumstanțelor considerate ca cele ce duc la imposibilitatea executării unei alte pedepse de inculpat nu pot fi admise pentru suspendarea

condiționată a executării pedepsei aplicate față de inculpat, întrucât nu se impune respectarea normelor de drept, fiind o obligativitate propriu-zisă a cetățeanului într-un Stat de Drept.

Totodată, acuzarea a subliniat că reieșind din principiul individualizării pedepsei potrivit prevederilor art.75-78 Cod penal, instanțele judecătorești în toate cazurile vor aplica o pedeapsă echitabilă, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, și, în acest context, instanța de judecată este necesar să țină cont de diferența dintre motivul infracțiunii și pretextul de a comite infracțiunea.

În ordinea celor expuse, consideră că pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopul, iar instanța de judecată neîntemeiat a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu dispunerea suspendării executării acesteia pe un termen de probă de 3 ani, aceasta fiind o pedeapsă prea blândă în raport cu infracțiunea săvârșită. Acest fapt se apreciază ca fiind o pedeapsă vădit neproportională celor comise de către inculpat și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, din care rezultă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia. În acest sens, urmează a fi menționat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă

Acuzarea a mai indicat că, este în dezacord și cu soluția adoptată de către instanța de judecată în latura ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, punându-le pe seama organului de urmărire penală din motiv că efectuarea expertizelor a fost ordonată de organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, respectiv cheltuielile fiind trecute în contul statului.

În aceeași ordine de idei, apelantul a specificat că conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală).

Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate inclusiv și de condamnați, însă instanța de judecată a apreciat ca neîntemeiată încasarea din contul lui Rudici Andrei în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată și a respins solicitarea acuzatorului de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, a fost respins, ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului Rudici Andrei a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, ce ține de scopul pedepsei penale, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale și de persoana vinovată, corect stabilind inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, totodată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că, în cadrul individualizării pedepsei, instanța de fond a reținut prevederile regulii nr.6 din Recomandarea NR.R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de

Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniuni a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Totodată, instanța de apel, a ținut cont de circumstanțele stabilite pe caz, de faptul că inculpatul a comis fapta fiind în vârstă de la 18 la 21 ani și a recunoscut vina integral, de faptul că inculpatul este la prima abatere penală și se caracterizează pozitiv, a solicitat judecarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a considerat că instanța de fond corect a numit inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și totodată cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa fiind în limitele prevederilor legale.

Instanța de apel consideră că, pedeapsa inculpatului este stabilită cu respectarea principiului individualizării pedepsei penale, fiind echitabilă faptelor infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, careva temeuri de modificare a sentinței în latura pedepsei cu agravarea pedepsei, după cum solicită procurorul nefiind stabilite.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele acuzării ce ține de scopul pedepsei penale, deoarece consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului instanța de fond a ținut cont de circumstanțele faptei și de datele personale ale inculpatului, mai ales că potrivit înscrisurilor prezentate se constată că inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, îngrijește de bunica sa, Cernaia Maria a.n.1940, încadrată în grad de dizabilitate cu grad sever.

Nu au fost reținute nici afirmațiile invocate de procuror în apel, cu referire la prevederile art.art.7, 61 și 75 Cod Penal, că instanța nu a respectat în deplina măsură stipulările normelor menționate prin ce s-au comis erori de drept și anume referitor la modul de stabilire a pedepsei, că pripit și nefondat a ajuns la concluzia privind aplicarea art.90 Cod penal, deoarece instanța de apel a considerat că este posibilă corectarea vinovatului fără izolare de societate, ținând cont de circumstanțele stabilite pe caz, la care s-a făcut referire, mai ales că pedeapsa numită inculpatului este prevăzută de legislator și nu sunt interdicții la aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nefiind încălcate principiile de stabilire a pedepsei, pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

4.2. Instanța de apel a apreciat ca nefondate și argumentele aduse de procuror privind dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de judecată în latura ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, punându-le pe seama organului de urmărire penală din motiv că efectuarea expertizelor a fost ordonată de organul de urmărire penală fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, respectiv cheltuielile fiind trecute în contul statului, deoarece sunt declarative.

Instanța de apel a respins afirmațiile invocate de procuror, că potrivit art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, astfel legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate inclusiv și de condamnați, însă instanța de judecată a apreciat ca neîntemeiată încasarea din contul lui Rudici Andrei, în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată și a respins solicitarea acuzatorului de stat, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, mai ales că hotărârea instanței cuprinde motivarea soluției de respingere a solicitării

procurorului în latura dată, chestiune care s-a regăsit și în decizia instanței de apel.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și neîncasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 540 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel privind menținerea soluției instanței de fond în latura aplicării art.90 Cod penal, cu dispunerea suspendării executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani numită inculpatului Rudici Andrei, este vădit ilegală, iar pedeapsa stabilită ultimului este neproportională circumstanțelor stabilite pe cauză, extrem de blândă, care nu va atinge nici pe departe scopul pedepsei reale de restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Acuzatorul de stat a evidențiat că, potrivit opiniei instanței de apel la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont și de prevederile art.art.61,75 și 78 Cod penal și a numit pedeapsă inculpatului în corespundere cu normele legale, pedeapsă care va duce la atingerea scopului pedepsei penale, fiind respectate criteriile de individualizare a pedepsei, și corect a ajuns la concluzia că inculpatul se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motivând în decizie concluziile sale în vederea corectitudinii aplicării prevederilor art.90 Cod penal prin faptul că, Rudici Andrei a recunoscut integral vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, se căiește de cele comise, la evidență medicului necrolog sau psihiatru nu se află, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, se caracterizează pozitiv la locul de trai, îngrijește de bunica sa, Cernaia Măria a.n.1940, încadrată în grad de dizabilitate cu grad sever.

Consideră că, contrar argumentelor invocate de instanța de apel, circumstanțele respective, reprezintă prin sine temeiuri de atenuare a pedepsei pentru inculpat, și nu constituie motive suficiente pentru a-i suspenda executarea pedepsei stabilite.

Astfel, în cauza penală examinată argumentele la care instanța de apel a făcut trimitere, sunt neîntemeiate, deoarece nu s-a luat în considerație alte circumstanțe ale cazului care după nivelul de gravitate prevalează cu mult temeiurile de atenuare pentru inculpat la care a făcut referință instanța, și anume că, Rudici Andrei a comis infracțiune care potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave, fiind conștient de faptul că, fratele sau Rudici Victor își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr.11 mun. Bălți a dobândit dintr-o sursă neidentificată marijuană și acționând, punerea ei ilegală în circulație a implicat și minorul Ceban Maxim a.n. 08.06.2000, determinându-l pe ultimul să arunce pachetul cu marijuană pentru fratele său.

Mai mult de atât, recurentul a indicat că la dispunerea soluției pe cauză instanța de apel urma să concluzioneze că, deși Rudici Andrei era în prezența unor situații care urma să-l împiedice la activitate criminală ca - îngrijire de bunica sa, Cernaia Măria cu grad de dizabilitate sever, valențele educative și intimidante ale pedepsei în cazul fratelui sau care execută pedeapsa sub formă de închisoare, nu numai că, nu au avut asupra efect de preîntâmpinare și abținere de la săvârșirea de infracțiuni, ci dimpotrivă a implicat și o persoană minoră la comiterea infracțiunii.

Acuzatorul de stat a specificat că, soluția instanței de apel este ilegală, care a generat aplicarea inculpatului Rudici Andrei, o măsură de pedeapsă prea blândă, iar practica judiciară demonstrează, că astfel de soluții nu sunt suficiente nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Sub acest aspect recurentul consideră că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, natura și gravitatea rezultatului produs, a altor consecințe a infracțiunii, motivul săvârșirii și scopul urmărit, precum de conduita inculpatului după

săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a acestuia rezultat, fiindu-i stabilită o pedeapsă inechitabilă pentru infracțiunea comisă.

La fel, acuzatorul de stat consideră eronată poziția instanțelor judecată vizavi de respingerea solicitării în partea ce ține de achitarea cheltuielilor de judecată în sumă de totală de 1 540 lei suportate de stat pentru efectuarea expertizelor medico-legale conform sumelor indicate în anexele rapoartelor de expertiză.

Totodată, recurentul a făcut trimitere la prevederile Legii nr.316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018 și alin.(2) al art.142 Codului de procedură penală, care indică că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile (obligatorii) prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, a fost abrogat, reieșind din cele expuse, în speță sunt aplicabile doar prevederile art.229 alin.(1) Cod de procedură penală, care prevede expres că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Tot aici, recurentul a menționat că, suportarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o.

Drept urmare cheltuielile judecată sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșire infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar suporta.

În contextul dat, a notat că atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au recunoscut și nu au dispus condamnarea inculpatului Rudici Andrei la infracțiunea imputată, ultimul la rândul său a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei penale în baza prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, el acceptând toate probele prezentate de procuror în rechizitoriu, inclusiv și cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare indicate în notă rechizitoriului.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând norma de drept citată la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Astfel, Colegiul penal lecturând textul deciziei și recursului, constată că argumentele invocate de recurent au format obiect de discuție în instanța de apel, asupra căroră aceasta s-a expus motivat și care, conform materialelor din dosar, a respectat prevederile art.art.414 și 417 alin.(1)

pct.8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului procurorului, precum și motivele adoptării soluției date.

În primul rând, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 70, 75, 90 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite - care se atribuie la categoria celor grave, cauza a fost examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut integral vinovăția, anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

La fel, instanța de recurs reține că la caz în privința inculpatului Rudici Andrei au fost aplicate prevederile art.90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 3 ani.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale - de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane.

În al doilea rând, cu referire la argumentele recurentului că, neîntemeiat a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 540 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit conchide, că suma de 1 540 lei a fost necesară pentru efectuarea expertizei judiciare nr.34/12/2/2-R-1827 din 10 octombrie 2016 (f.d.63-66 vol. I), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 04 octombrie 2016 (f.d.59 vol. I), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuieli sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra

probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea categoriei de substanțe narcotice, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Referirea recurentului la Legea nr.316 din 22 noiembrie 2017, prin care a fost exclus alin.(2) din art.143 Cod procedură penală, nu poate fi reținută, deoarece respectiva Lege a intrat în vigoare la 09 februarie 2018, pe când expertiza a fost efectuată până la aceste modificări.

Referitor la argumentele recurentului că atât instanța de fond cât și instanța de apel a examinat cauza penală în baza prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, prin care inculpatul a acceptat toate probele prezentate de procuror în rechizitoriu, inclusiv și cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare indicate în nota rechizitoriului. Colegiul penal ține să menționeze că procedura de examinare a cauzei penale în procedură simplificată se referă la recunoaștere necondiționată a faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe ceia ce nu se răsfrânge și a supra cheltuielilor judiciare.

Totodată, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4.1. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cauza Bujnița c Moldovei).

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este neîntemeiat.

Prin urmare, recursul de pe rol fiind neîntemeiat, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Rudici Andrei xxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă

Decizia motivată pronunțată la 26 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Catan Liliana

Boico Victor